

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO XXXVII (31)

Štev. (No.) 34

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

24. avgusta 1978

Desetletnica konca

„češke pomladi“

Češkoslovaška država je ob koncu prve svetovne vojne, po razpadu habsburške monarhije, dosegla vse, kar je pričakovala: svojo suverenost, združitve vseh rojakov v svojih mejah, ugled pred svetom in ureditev svojih domačih razmer na podlagi demokracije. Toda niti en dan ni bil pozabljen njen boleči problem: želja Slovkov po popolni samostojnosti.

V obdobju druge svetovne vojne se je okrog te države nabralo toliko gorja, kakor najbrž dotlej nikjer drugod. Ob molku in celo pristanku njenih mogočnih prijateljev je Hitler zasedel najprej obmejne, z nemškimi ljudmi naseljene dele dežele in jih priključil Nemčiji. Kmalu nato se je ocepila Slovaška in proglasila svojo samostojnost, medtem ko je Češka postala nemški protektorat in bila zasedena po nemških četah in uradih.

Politični zastopniki tako uničene države so se pravočasno umaknili v inozemstvo, predno je zavihrala nemška besnost proti vsemu svetu.

Čehom je bila od vseh strani zagotovljena vpostavitve njihovih države po vojni in poprava vseh krivic. Mirno so čakali konca vojne. Na vsak korak so znali pokazati okupatorju svojo mržnjo, izživljanje, ki bi povzročala maščevalne akcije sovražnikov, pa so se izogibali.

Ko je prišel dan svobode, so doživeli prvo grenkobo: ruska soldateska je s Čehi in Slovaki postopala prav tako barbarsko, kakor s premaganimi Nemci in njihovimi zavezniki. Kmalu je bilo tudi njihove samostojnosti in demokracije konec. Od Rusov vodeni vojaški, policijski in upravni aparat je brezobzirno uničil vse oblike demokracije in vpeljal stoodstotno komunistični režim. Začela se je doba ponižanja, trpljenja in revščine za vse, zlasti za Slovake, ki so bili zopet vključeni v prejšnji državni okvir in posebno strogo kaznovani zaradi „velikoizdajalske geste“, da so upali proglasiti svojo državno samostojnost.

Čehi so bili vedno znani kot svobodoljubljen narod. Tudi pod rdečo knuto niso izgubili upanja. Ko se je po Stalinovi smrti v Rusiji začelo javno govoriti o njem tako, kakor so se stvari dogajale in so mu odvzeli vse častne naslove in privilegije, s katerimi so hoteli hinavski podložniki, s Hruščevom na čelu, zavarovati svoje lastne glave, se je ne le v Rusiji, ampak še bolj v satelitskih državah začela pojavljati želja po svobodi. Ne po popolni svobodi, kakor jo do prenasičenosti pozna zapadni svet, ampak vsaj pravičje, da sme govoriti, izraziti svoje mišljenje, pohvaliti in odobravati, kar se mu zdi prav in odkloniti, kar ni dobro; pravico, da to tudi zapiše v pismu prijatelju, v svojem časopisu, reviji, knjigi, da sme brati to, kar drugi napišejo in ne le to, kar je po oblasteh dovoljeno; pravico razpravljati o gospodarskih, socialnih in političnih vprašanjih brez strahu, da bo moral dati računa o tem na policiji.

Svobodoljubna Praga je porabila to „odjugo“ z vsem navdušenjem. Njena vlada, do grla sita moskovske komande, z Dubčekom na čelu, temu gibanju ni bila nasprotna, čeprav je hotela ostati komunistična. Češki narod je na mah spet postal vesel, optimističen, delavljn.

To je bilo Moskvi dovolj. 20. avgusta 1968 so nepričakovano prekoračile češke meje tankovske divizije in jate bombnikov pripeljale vojake in policijo, da z vso energijo zaduše nevarni pojav v ruski satelitski državi, ki je uživala na Zahodu še vedno velik ugled.

Cel svet je začuden gledal, kaj se dogaja v Pragi. Politični modrijani v Parizu, Londonu in Washingtonu so previdno molčali, kakor so molčali, ko je ista rdeča sila nekaj let prej pobijala madžarske branilce svobode.

Bilo je konec „češke pomladi“. Od tedaj je češki narod že zopet deset let pod težko knuto svojega krotitelja. Brežnjeva je kmalu po tem

JUGOSLAVIJA V TRIKOTNIKU

MED MOSKVO, TIRANO IN SOFIJO

Kitajski komunistični diktator Hua Kuo-Feng, ki se je šest dni prej mudil na uradnem obisku v Romuniji, je v torek, 22. t. m., pripotoval na uradni obisk v Beograd.

Hua je prvi kitajski komunistični predsednik, ki v zadnjih 20 letih potuje izven Azije ter je v Romuniji javno napadel predvsem sovjetsko politiko do satelitov in ostalega sveta. Označuje jo za „hegemonistično“. Hua je Romunom zatrjeval, da Moskva stremi za svetovno nadvlado ter da je prvi največji sovražnik „svobode razvijajočih se držav“. Drugi sovražnik razvijajočega sveta so ZDA, ki jih Hua označuje za „imperialistično silo“.

V Beogradu ga je sprejel diktator Tito v spremstvu glavnega partijskega tajnika Dolanca ter ideologa Kardelja in drugih jugoslovanskih partijskih veljakov.

Huajevo potovanje v Jugoslavijo prav v dobi, ko se bliža konec Titovemu vladanju, spada v sklop vrste zapletov, v katere se je ujela Titova Jugoslavija v zadnjih mesecih, predvsem na svojih južnih mejah, s sosednjima Albanijo in Bolgarijo.

Že več mesecev traja, zaenkrat še besedna, polemika med Bolgarijo in Jugoslavijo o vprašanju obstoja ali neobstoja makedonskega naroda. Komunistični Beograd trdi, da so Makedonci narod, ki prebiva na južnem delu Jugoslavije, največ v sedanji socialistični republiki Makedoniji ter da njegovi manjšini preživljata težke čase v Grčiji okoli Soluna, predvsem pa v Bolgariji, kjer da je makedonska manjšina zatirana.

Grki odgovarjajo Beogradu, da v Grčiji ni nobenega Makedonca in da v Grčiji sploh ni nobene narodne manjšine. Bolgarska Sofija pa odgovarja Beogradu, da so Makedonci zatirani v Jugoslaviji in da bo treba Makedonijo vključiti v Veliko Bolgarijo, ki ji bo moral pripadati tudi Solun. Makedonci da niso poseben narod, temveč del bolgarskega naroda ter da spadajo vsi v Bolgarijo.

Tkim. makedonsko vprašanje med Jugoslavijo in Bolgarijo je vedno bolj v ospredju odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo ter je postalo tako pereče, da se je z njim bavil Tito sam. Na proslavi 75-letnice tkim. „Hlindena (Dan sv. Elije) vstaje“ (2. avgusta 1903 proti takratni turški okupaciji Makedonije) je zatrjeval, da si je makedonski narod „v svojem stoletnem boju za narodno in družbeno osvoboditev priboril posebno mesto v analih balkanske zgodovine.“ Hvalil je ne samo „vodje makedonske vstaje“, temveč tudi vodje „Interne makedonske revolucionarne organizacije“ (IMRO), dasi so ti po svojih idejah bližji bolgarskim idejam o bodoči Makedoniji kakor jugoslovanskim, odn. srbskim. Svoj napad je Tito osredotočil na Bolgarijo in na njeno „zatiranje makedonske manjšine“.

Drugi problem ob svojih južnih mejah pa ima Jugoslavija sedaj spet z Albanijo, zlasti odkar je ta komunistična država — strateška zaradi kontrole nad vhomom v Jadransko morje — prekinila normalne odnose s Pekingom.

Albanski partijski funkcionarji in albanski partijski tisk so začeli napadati Beograd, Moskvo in Peking ter evrokomuniste ter vse skupaj mečejo

dogodku v Varšavi povedal, zakaj: Kardar bodo v katerikoli socialistični državi notranje ali zunanje imperialistične sile hotele rušiti obstoječi red in vpeljati znova kapitalistični sistem, je dolžnost vseh socialističnih držav, z Rusijo na čelu, da preprečijo za vsako ceno tak pojav. To stališče Moskve ima ime „Brežnjeva doktrina“.

Od tedaj do danes ni v nobeni ruskih satelitskih držav videti želje, da bi jo doletelo kaj sličnega kakor Češko.

Vendar ta svarilni zglede ni popolnoma zalegel. Začela se je rušiti edinost v komunističnih vrstah. Upornik Tito ima romunskega soseda, ki tudi ne posluša rad ukazov Moskve. Poljakov

v isti koš „revizionistov, oportunistov in renegatov, ki zagovarjajo smešno teorijo o treh svetovih“.

Toda v Beogradu se za te albanske izpade ne bi menili, če ne bi za njimi in kljub njim ugotavljali možnost novega zblizanja med Tirano in Moskvo, ki sta obe na preži za jugoslovanskim plenom po Titovi smrti. V Jugoslaviji namreč živi na Kosovu, v Makedoniji in v Črni gori skoro poldrug milijon Albancev, s katerimi Beograd sicer postopa v rokavicah, toda se kljub temu ozirajo v Albanijo.

Naraščanje jugoslovansko-bolgarskega konflikta okoli Makedonije in možnosti nadaljnega poslabšanja jugoslovansko-albanskih odnosov imata lahko resne posledice za jugoslovansko bodočnost po Titovem odhodu.

Pomočnik kitajskega zunanjega ministra Yu Chan, ki je tudi pripotoval s Huajem na obisk v Beograd, je zagrebškemu Vjesniku prejšnji mesec med drugim izjavil: „Albanci mislijo, da so edini revolucionarji in da samo oni znajo voditi revolucijo. Trdijo, da so vsi naši nasprotniki monolični in da mora biti zato tudi revolucionarno gibanje monolično. Zato je treba revolucionarne vrste neprestano čistiti. Toda tako nas bo vedno manj in bomo tako samo pomagali svojim nasprotnikom. Albanija vztraja na totalni izolaciji od nesocialističnega sveta.“

Med najbolj zagrizene albanske partijske veljake trenutno spada Vito Kapo, žena člana albanskega politburoja Hisnyja Kapoja, ki v svojih govorih napada Beograd, Moskvo in Peking. Tudi albanski partijski teoretični mesečnik Kruga e Partise objavlja silovite napade na ta tri središča svetovnega komunizma. Albanija je podpirala Vietnam proti Kambodži, kar je bil glavni vzrok za kitajsko-albansko prekinitev odnosov. Tirana je tudi vztrajno podpirala tkim. „kitajsko četvorico“, ki ji je načelovala Maocetungova vdova. S to četvorico je sedanji kitajski komunistični diktator Hua, kakor je znano, lansko leto pomedel.

Ob normalizaciji jugoslovansko-sovjetskih odnosov leta 1955 pod Hruščevom je Tito opozoril Moskvo, da „na račun Albanije noče sklepati nobenih tajnih pogodb z Moskvo.“ Stalin je, kakor piše Titov življenjepisec Dedijer, označil Albance za „nazadnjaško in primitivno ljudstvo“, medtem ko jih je jugoslovanski ambasador Popović branil kot „zelo hrabre in zveste“. Stalin je na to odgovoril: „Da, tako zvesti znajo biti kakor pes, kar je znak primitivnosti. Moj Čuvaš je prav tak.“

Stalin se je očitno motil. Albanci niso ostali zvesti ne sovjetom, ne Beogradu in ne Pekingju. Pač pa se lahko znova pridružijo „zaveznikom, s katerimi se sicer ne strinjajo“, se pravi s sovjeti. Za Tirano je bil doslej namreč vsakdo, ki je v komunističnem taboru vzdrževal dobre odnose z Jugoslavijo, „sovražnik Albanije“.

V takem vzdušju v Tirani je prišel sedaj kitajski diktator Hua v Beograd, v bolgarski Sofiji pa je ozračje že mesece napeto proti Beogradu zaradi Makedonije. Most iz Tirane čez Jugoslavijo v Moskvo in v Sofijo je prav enostavno znova zgraditi. Moskvi bo prišel prav tudi za odziv Kitajske z Balkana ter za dostop do Jadrana.

Rusi doslej še niso mogli popolnoma ukrotiti. Močne komunistične stranke na zahodu so že v naprej odrekle pokorščino Moskvi za primer, če pridejo do oblasti. Evrokomunizem je danes nova oblika rdeče propagande za svobodni svet. Je pa slejkoprej komunizem!

Vendar želja po svobodi ne na Češkem, ne v Rusiji ni zamrla. Intelektualci teh držav, ki so dali glavni kader svojim ljudem za zgradbo komunizma, sedaj vedno bolj glasno protestirajo proti temu, kar so gradili. Ti protesti, ki vladajočim niso ljubi, so znak, da bo prišel čas, ko bo narodom le že zaslujala svoboda.

J. A.

El ejemplo del Libertador

En ocasión de los festejos en homenaje al general Don José de San Martín, el presidente del Instituto Sanmartiniano, general Aguilar Pinedo, tuvo sentidas palabras sobre la obra del Libertador y su figura. De su discurso extraemos los siguientes párrafos:

“Os pido contempléis el cuadro que ofrece hoy, ésta, nuestra vieja y querida Plaza de la Victoria; a su sencilla grandeza, se le suma esta atmósfera plébrica de efluvios épicos que conjuga, en hermosa síntesis: fe cristiana, honor, digna libertad, justicia, cultura, independencia y soberanía, pilares inmovibles que sustentaron la filosofía de (la) vida del Libertador y que fue, es y será, por siempre, su supremo e irrenunciable mandato. Hace un año al cumplirse el 127º aniversario de la muerte física del Señor General Don José de San Martín, recuerdo que, en nuestro “campo de la gloria” de San Lorenzo — testigo de cargo del bautismo de fuego de los muy nuestros Granaderos a Caballo— convocamos simbólicamente, a todos los argentinos de bien y extranjeros de buena fe que nos acompañaban, para formar un coro silencioso, pero veraz y sentido, y decirle al general, custodio de nuestra soberanía y paladín de la confraternidad americana: ¡Mi General!, nuestro libertador, hombre cabal, brillante soldado, campeón de la libertad y titán del renacimiento varonil. Hemos aprehendido vuestra ejemplar norma de conducta, calificada por vuestro profundo respeto por la libertad en dignidad de los hombres y de los pueblos; vuestra firmeza en las resoluciones, valor ante el peligro y vuestra rectitud de procedimientos. Y así, emulando vuestra titánica gesta, cumplimos con nuestro sagrado deber, que de seguro hubiese sido vuestro mandato: mantener vigente nuestro más caro legado sanmartiniano, puesto al servicio de nuestra reserva fundamental, la familia argentina, la mejor capacitada para enfrentar con solvencia el nihilismo hedónico que propone el sutil y artero —delincuente terrorista— agresor de nuestros tiempos; y también la que proveerá las fuerzas que nos capaciten para guardar celosamente nuestras fronteras. Hoy, no sólo cumplimos con el sincero ritual de recordar al Libertador al cumplirse 128 años de su muerte física, estamos aquí y están en todos los ámbitos de la República, y más aún en nuestras representaciones diplomáticas esparcidas por el mundo y en los institutos sanmartinianos del interior y exterior, para renovar nuestra firme convicción de cumplir fielmente los mandatos del Señor General ¡esta es la forma de honrarlo!

Dežela popačenih novotarij

Bolj poučno in koristno je vedeti o Jugoslaviji pod komunistično oblastjo to, kar o njej sodijo zunanji, neprizadeti opazovalci in raziskovalci, kakor to, kar o njej mislimo mi, ki je naša ali vsaj naših strašev rojstna domovina. Zato je samo po sebi umevno, da radi stikamo za knjigami, ki o njej pišejo, pisanje njihovih avtorjev ocerjujemo, primerjamo s tem, kar že vemo ter potem urejamo svoje odnose do tamkajšnjih oblastnikov, ki vodijo usodo te dežele.

Pred kratkim je izšla o Jugoslaviji knjiga v angleščini pod naslovom “The Yugoslavs”, napisal jo je Duško Doder, v Jugoslaviji rojen časninar, ki je še majhen zapustil svojo rojstno deželo in postal ameriki zunanji dopisnik. Kot tak je dalj časa služboval v Sovjetski zvezi, dokler ni odšel l. 1973 v Jugoslavijo, živel tam tri leta in proučeval tkivo (texture) ljudskega življenja v sedanji Jugoslaviji in o svojih izsledkih napisal knjigo (izšla v New Yorku, Random House). Njegovo delo so že pohvalili dobri poznavalci življenja v tej deželi, med njimi Milovan Djilas, brez dvoma priznan strokovnjak na tem polju, kakor tudi tak renomiran časninar, kakršen je C. I. Sulzberger, svetovno znani zunanji dopisnik lista The New York Times, ki je sam mnogo pisal o razmerah v Jugoslaviji in ni varčeval s pohvalo vsega, kar je le mogel pohvaliti.

Oba imenujeta Doderovo knjigo do sedaj najboljši vpogled v sodobno Jugoslavijo s tem, da se prvenstveno bavi s kulturno psihologijo v zvezi z problemom nacionalnosti, z ekonomskim sistemom, industrijskim razvojem, izseljevanjem delavcev, razmerjem med partijo in armado, z religijo in oporečništvom. Kot dopisnik je govoril s tisoči Jugoslovancem vseh poklicev, kakor tudi z diplomati, pesniki, profesorji, varnostnimi organi itd. Spraševal jih je in poslušal ter beležil njih odgovore, ne samo o politiki, marveč tudi o takih problemih, kakor je n. p. krvna osveta in podobne lastnosti, tipične za ljudstva, živeča na jugoslovanskem prostoru.

Nazorno slika mnogoštevilne komunistične vodilne osebnosti, razne intelektualce pa tudi oporečnike, med katerimi posveti največ pozornosti seveda Milovanu Djilasu ter ga nenavadno živo razkrije. Da opisuje zelo podrobno tudi Tita, je po sebi umevno, a kar je pri tem posebno zanimivo, je piščeva osebna percepcija jugoslovanskega diktatorja, ki se glasi:

„V povzetku je napravil (Tito) vtis jakosti: njegov izgled sliči srednjeveškemu despotu, tako tudi njegova nebnomodra maršalska uniforma, ali njegova delovna obleka, elegantno krojena in edini prstan na njegovi levi roki z velikim diamantom. Ugotovil sem, da so bili njegovi lasje barvani, a odenki

barve niso bili enaki od enega primera do drugega. Občutil sem, da njegov obraz zasenčuje tako globino porajajočih se misli, da se je zdelo, kakor da ni možnosti za njih izmenjavo med njim in drugimi smrtniki.“

Doder je našel današnjo Jugoslavijo kot deželo, ki se je mnogo naučila od Zapada, vendar istočasno neustaljena zaradi razburkanosti in krutosti modernega sveta. Kar je posebno poučno, je njegova ocena na široko razvpitega titoizma, o katerem se je pretilo cele sode črnila. Doder gleda na titoizem kot na skupek praktičnih političnih potez — in nič več. Te poteze vsebujejo neodvisnost, neuvrčenost, samoupravljanje, odprte meje in še kaj. Titoistična desetletja socialnega in ekonomskega eksperimentiranja pa označi za „obdobje popačenih novotarij“. Ta karakterizacija titoizma je edinstvena in zelo posrečena. V resnici jugoslovansko eksperimentiranje ni drugoga kot aplikacija na tujem polju zrastlih idej in načrtov na komunistično totalitarno koncepcijo družbene ureditve; ker so bile ideje (kot ona o samoupravljanju) spočete v svobodnem svetu za demokratično urejeno družbo, jih je moral Kardelj, (partijski ideolog) popačiti, da so bile uporabne za marksistični kalup družbe, a vesoljnu svetu so jih potem razglašali kot nove, čeprav so bile le pogrete spačene novotarije.

Doder se pri opisu jugoslovanskega razvoja ne ozira na uradno retoriko in na izjave vodilnih komunističnih veličin, ampak ga enostavno naslika, kakor razmere tamkaj doživlja povprečen državljani. Končno potegne naslednji zaključek:

“Po prvih povojnih letih, ko je vladal v deželi strah, porojen iz nasilja, se je sistem razvil v novo dobo, zgrajeno na upanju, oprtem na nasilju. V zadnjih nekaj letih — v glavnem očitvite nacionalnega vprašanja in rastočega sovjetskega pritiska — so se stvari začele pomikati navzdol in upanje je postalo pomešano s prestrašenostjo.“

Avtor knjige priznava, da bo verjetno večidel veljivosti (kohezije) med jugoslovanskimi narodi kakor tudi karizme s Titom prenehale, ostalo pa bo odprto vprašanje svobode in svobode, česar Tito ni rešil. Glede notranjega razvoja je Doder previden pri izgledih za ugoden razplet.

Iz celotne knjige diha prepričanje, da je titoizem nedognan in nedokončan eksperiment, pogojen iz notranje stiske, mednarodne situacije in praktičnih političnih potreb, ki se do sedaj ni obnesel; ni avtohtona zamisel jugoslovanske partije, marveč iz svobodnega sveta privzet in zmajčen ter popačen koncept družbene ureditve. Ker ni samorasel in ne končno dognan, je zelo verjetno, da bo s Titom legel v grob tudi titoizem.

L. P.

BOJ ZA RODEZIJU

NEVARNOST NOVE ANGOLE

Boj za strateško afriško državo Rodezijo med svobodnim Zahodom in komunističnim Vzhodom se hitro bliža koncu.

Kakor je znano, je rodezijskemu belemu predsedniku Smithu uspelo podpisati dogovor z zmernimi črnskimi voditelji o predaji vlade v črnske roke 31. decembra t. l., po svobodnih volitvah, ki so predvidene za prihodnji oktober. Najvidnejši med temi črnskimi voditelji je protestantski škof Abel Muzorewa.

Toda proti mirni rešitvi rodezijskega problema nastopata dve gverilski skupini: marksistična gverila ZANLA pod vodstvom Mugabeja, ki iz sosednjega Mozambika vpada v Rodezijo in terorizira črno in belo prebivalstvo ter nacionalistična gverila ZIPRA pod vodstvom Nkoma, ki se ni sporazumel s Smithom ter je nato sprejel orožje od sovjetov in Kubancev, ki so mu opremili vojsko 10.000 mož. Oba gverilca sta se trenutno združila proti Smithu v tkim. Ljudsko fronto, dasi se obe gverilski skupini, kjer se srečata, tudi med seboj spadata.

Tako Nkomo kakor Mugabe sta proglasila Smitha za izdajalca, škofa Muzorewa in njegove pristaše pa za „kolaboracioniste“ Smithovega režima ter zagovarjata nasilno združenje Smithovega režima in razveljavitev dogovora o mirni predaji oblasti 31. decembra t. l. Oba gverilca nočeta svobodnih voli-

tev, ker se bojita, da bi jima spodnesle oblast v Rodeziji, za katero se borita.

Med belci v Rodeziji je morala silno padla ter namerava nad četrtina bellega prebivalstva zapustiti Rodezijo pred koncem letošnjega leta. Tudi beli vojaki Smithovih oboroženih sil so se začeli spraševati, zakaj bi se borili za črno Rodezijo odn. se vpletli v državljansko vojno med Nkomo in Mugabejem, ko bo Smithov režim končal svojo dobo 31. decembra t. l.

ZIPRA oddelki že obvladajo velike predele zahodne Rodezije, ZANLA pa vzhodne. ZIPRA ima taktiko neusmiljene likvidiranja belih in črnih nasprotnikov, ZANLA pa taktiko marksistične indoktrinacije črnega prebivalstva na zavzetem ozemlju.

Opazovalci ugotavljajo, da je svobodni Zahod zaradi obojevojanja in neodločnosti Rodezijo lahko že izgubil ter da se bo spremenila v novo sovjetsko-kubansko oporišče v Afriki, podobno Angoli. Razlika z Angolo je le v tem, ker nihče trenutno še ne ve, kaj bo storil Nkomo, ki ni marksist, s sovjeti in Kubanci, če bo zmagal tudi nad Mugabejem in imel vso oblast v Rodeziji v svojih rokah. Takrat bo imel svobodni Zahod še možnost iztrgati nadaljnji razvoj v Rodeziji izpod sovjetsko-kubanske kontrole, čeprav bo ta možnost z zanimanjem spremlja te raziskovaljuna.

Še o izročitvi ali izmenjavi teroristov

DVA HRVATA NAPADLA NEMŠKI KONZULAT V CHICAGU

O zapleteni situaciji med Jugoslavijo in Zahodno Nemčijo glede izmenjave odnosno izročitve štirih nemških teroristov zaprtih v Jugoslaviji in o-smih emigrantov, katere Jugoslavija obtožuje terorizma in žive v Zahodni Nemčiji, smo že poročali. Po zadnjih ugotovitvah naj bi bilo med emigranti le 6 Hrvatov, eden Srb, eden pa Albanec.

Prvo, ki je izdalo odločbo glede izročitve, je Vrhovno deželno sodišče v Kölnu. To je 11. avgusta odločilo, da je izročitev 39-letnega hrvaškega emigranta Štefana Bilandžića dopustna. Jugoslavija je namreč predložila na zahtevo Kölnskega sodišča nove podatke predvsem glede obtožbe, da je Bilandžić pošiljal v Jugoslavijo teroristom orožje in raztretilo. Pri preiskavi pri Bilandžiću v Nemčiji je namreč nemška policija našla orožje in raztretilo istega izvora in serije, kot ga je našla jugoslovanska policija pri teroristih v Jugoslaviji. Bilandžić je tudi obtožen, da je bil ustanovitelj teroristične organizacije, da je pripravil umor jugoslovanskega podkonzula itd. Ali bo izro-

čen ali ne, pa bo morala dokončno odločiti nemška zvezna vlada.

Od ostalih sedmih je za Draginjo in Miličevića sodišče odklonilo izročitev in sta že na svobodi. Za preostalih pet še ni znano, kaj bodo odločila sodišča.

Časopisi tudi popravljajo navedbe, da naj bi šlo za osem ustašev, katere zahteva Jugoslavija. Že iz njihove starosti izhaja, da niso mogli biti ustaši. V emigracijo so odšli iz Jugoslavije kot komunisti, s komunistično vzgojo, vendar nasprotniki ali Titovega komunizma ali centralizma.

Z začudenjem pa je svetovna javnost, zlasti zahodno-nemška, sprejela vest o terorističnem atentatu v Chicagu. Tam sta namreč dva Hrvata in sicer 36-letni Božo Keleva in 23-letni Mile Kodzoman 17. t. m. napadla zahodnonemški konzulat in s silo in grožnjami zadrževala 10 ur kot talce šest namrečencev konzulata. Končno sta se vdala policiji in sta v federalnem zaporu v Chicagu. Zagovarjata se, da sta s teroristično akcijo hotela opozoriti

Sen kresne noči

Kakor sta Plautus in Seneka najboljša v komediji in tragediji med Latinci, tako je Shakespeare med Angli velik v obeh; za tragedijo so gledali Hamlet, Macbeth, Julij Cezar, Kralj Lear, Romeo in Julija ter ciklus kraljevskih kronik, za komedijo Kar hočete, Ukročena trmoglavka, Komedija zmešnjav, Kakor vam drago — a najbolj očarljiva in najčistejša med vsemi je Sen kresne noči, napisana v letih 1595/96, ko je imel za seboj pravkar dokončanega Romea in Julijo. Ti zgodnji dosežki so združeni v komediji, ki ji ni para v izvornosti, domiselnosti in poeziji. V Sen kresne noči je Shakespeare vpeljal nove in sveže romantične prvine, ki jih nežno usmerja razum. Romantika je obogatena po eni strani s pravljicnostjo in bajeslovjem, po drugi pa z idiliko narave in rustiko. Kljub burkastemu zapletu je komedija resna in življenjska. Od režiserja zahteva obvladanje klasične in renesančne teatralike, od igralcev globoko kulturo izraza. Shakespeare je v tem delu poetičen in obenem življenjsko filozofski. Vse pa usmerja komedija, prehajajoča v farso.

Ko so se igralci Slovenskega gledališča v Buenos Airesu odločili, da predstavijo slovenski publiko Shakespeara, so si nadelo težko nalogo, a v glavnem moremo reči, da je pet predstav — prvi dve v soboto 5. avgusta, ena v nedeljo in zadnji dve v soboto 12. avgusta — lepo uspelo, bile so na zadovoljivi umetniški ravni, obenem pa namenjene široki publiko. Igro je reži-

ral Maks Borštnik, za katerega vemo, da ima posluš za odrsko razgibanost in komiko.

Sen kresne noči je delo, v katerem se zlivajo prvine realizma, romantike in fantastike v ubrano enoto. Tezej, vojvoda atenski in Hipolita, amazonska kraljica — Frido Beznik in Milka Pezdirc sta bila dobro izbrana za ti vlogi — predstavljata najbolj stvarni del komedije. Milka Pezdirc je igrala sproščeno in umerjeno precizno, Frido Beznik teatralično dovršeno, morda bi bil na mestih lahko nekoliko bolj zadržan. Oba spadata med najboljše zrele odrske ustvarjalce (Borštnik, Rezelj, Nose).

Kresna noč sredi poletja... idilčni gozd zunaj mesta. Romantične in fantastične skupine igralcev se živahno prepletajo v igri, ki je kot sen. Prva skupina: Hermija in Lisander pribežita sem, ker hoče Hermijin oče Egej nasiloma dati hčer v zakon Demetriju, ki ga Hermija ne ljubi. Vanj je zaljubljen Helena. Demetriji, ki zve za pobeg ljubimcev, ju zasleduje v gozdu, za njim pa hodi Helena, ki mu zagotavlja, kljub vsemu, svojo neugasno ljubezen. Zaljubljenice so igrali: Janika Pezdirc — Hermijo; Mari Makovec — Heleno; Gregor Batagelj — Lisandra in Franci Stanovnik — Demetrija. Njihov nastop je bil vsekoli prijeten, primeren mladostnemu romantičnemu zanosu, nikjer pretirano melodramatičen. To so igralske moči, od katerih lahko še kaj pričakujemo. Egeja, Hermijinega očeta, je predstavil Marko Mele.

MEDNARODNI TEDEN

ALEKSANDER DUBČEK, bivši predsednik češke KP in tvorec „češke pomladi“ je danes paznik v javnih vrtovih v Bratislavi in dobiva plačo smetarja. To je ugotovil pred nekaj dnevi italijanski časnikar Augusto Dell'Angelo, dopisnik v Vzhodni Evropi za beneški časopis Il Gazzettino in piše o Dubčku med drugim: „Je debel in plešast. Njegov korak je utrujen. Ko je prišel iz hiše in sem se mu hotel približati, so me agenti tajne policije ustavili in mi razpretili za aretiranjem, če bom govoril z njim. Nisem mogel. Dubček se je oddaljil, ne da bi spregovoril besedico.“ Na splošno da vzbujata vtis osamljenega in ostrašenega človeka.

IZOBČENI španski duhovnik, 32-letni Clemente Domínguez, se je dal od svoje verske ločine „Karmeliti svetega obraza“ prejšnji teden proglasiti za novega papeža ter si je nadel ime Gregor XVII. Ceremonijo so izvršili v Sevilji. Domínguezovi ločini je pripadal tudi vietnamski nadškof Ngo Dinh Thuc, brat južnovietnamskega predsednika Ngo Dinh Diema, ki je bil leta 1976 tudi izobčen istočasno s Domínguezom. Vatikan je osem mesecev pozneje objavil, da se je škof Thuc skesal ter se vrnil v katoliško Cerkev.

V ZDA znova raziskujejo umore bivšega predsednika Kennedyja, njegovega brata Roberta ter črnškega vodje Kinga. Ameriška in svetovna javnost z zanimanjem spremlja te raziskave, ker vztrajno ostaja sum, da niso bili, kljub izrečenim sodbam, do dna razčiščeni.

NA UNIVERZI PRINCETON v ZDA se je strokovnjakom posrečilo ustvariti temperaturo 60.000.000° C. Ugotavljajo, da so prišli že tik do možnosti neomejene zaloge energije. Doslej so

nemško vlado, da ne bi izročila Jugoslaviji Bilandžića.

V buenosaireškem dnevniku La Prensa je ugledni komentator Manfred Schönfeld 19. t. m. zaključil svoj komentar h gornjim dogodkom z vprašanjem, kaj pravzaprav Hrvati hočejo. V tej zvezi navaja med drugim, da bi moral še Pavelić spoznati, potem ko je dovolil, da je hrvaška država postala nemški poskusni laboratorij, da so bili od nacistov tako Hrvatje kot Srbi in vsi Slovani kot „manjvredna rasa“ obsojeni na skupno usodo uničenja; tako tisti, ki so nacisti prosili za priznanje, kot tisti, ki so se jim uprli. Kar so bili za Hrvatje leta 1939 in 1945 nacisti, bi bili sedaj zanje sovjetski komunisti, če je res, da obstaja skupina Hrvatov, ki računa na njihovo pomoč pri rušenju Titovega centralizma.

Tako upanje je naivnost ali utopija.

Druga skupina v gozdnem svetu so preprosti atenski rokodelci, ki so se zbrali, da se pripravijo za nastop pred Tezejem na dan njegove svatbe. Tipični odrski diletanti. Shakespeare se jih posluž, da spregovori — kot v Hamletu — o gledališču. Tam resno, tu komično. Obenem daje njihova prisotnost poudarek rustiki, eni najznačilnejših prvini romantičnosti. Neuke, a pogumno „gledališničke“ so podali v vsej njihovi zarobljenosti komiki Lojze Rezelj (tesar Dunja), Maks Borštnik (tkalec Klobčič), Franci šturn (mizar Smuk), Darjan šifer (mehokrp Pisk), Marko Kočar (krojač Trlica) in Blaž Miklič (kotlar Nosan). Voditelj zabav pri Tezeju, Filostrata, je predstavil Marjan Adamič.

Tretja skupina so duhovna bitja iz sveta pravljice in bajke. Vilinski kralj Oberon in vilinska kraljica Titania sta se sprla zaradi paža, na katerega je Oberon ljubosumen. Ker mu ga kraljica noče izročiti, ji kralj vlije v oči čarobni sok rože, na katero je padla puščica, ki jo je izstrelil Kupido. Ta sok stori, da se žena ali mož razvnameta v ljubezni za prvi živi stvar, ki ga uzreta. Ko se Titania zbudi, zagleda najprej enega od nerodnih igralcev — Klobčiča — katerega pa je nagajivi gozdni duh Spak medtem že spremenil v osla, ne da bi se možakar zavedel. Oberona je predstavil dostojanstveno Maks Nose, Titanijo Kristina Jereb. Treba je poudariti — v dobro obema — da ni lahka stvar igrati pravljice in nadnaravne osebe. To so najtežje vloge. Nagajivega Spaka, glavno osebo v komediji, je podala Maruška Batagelj gibko in igrivo. Če odštejemo

IZ ŽIVLJENJA IN DOGAJANJA V ARGENTINI

Govor gospodarskega ministra, o katerem smo pisali že v pretekli številki, je tudi še ta teden bil predmet zanimanja opazovalcev argentinskega življenja. Številni časopisi in revije so njegova izjavanja podrobno proučili, in zaključek je bil skoraj soglasen: mnogo in zanimivo je bilo, kar je minister povedal, a precej stvari je tudi bilo, o katerih se minister ni izjavil.

Dejstvo je, da sedanji gospodarski položaj ni idealen. Niti zadovoljiv ne: mnogo je stvari, ki bi jih moralo gospodarsko vodstvo preurediti in preumeriti. Glavna skrb ekonomistov je danes še vedno obstoječa inflacija, v kateri Argentina še vedno ohranja najvišji inflacijski porast v svetu. Ob njej pa trenutno sožvlja še gospodarska recesija, ko tovarne delajo le s „pol pare“, ko se zapirajo obrati in se umikajo iz države močne inozemske gospodarske družbe.

O nobenem teh problemov se minister v svojem govoru ni izjavil. In vendar je rešitev obeh temelj boljše bodočnosti za domače gospodarstvo. Kar se inflacije tiče, gospodarstveniki soglašajo, da bi morala država krepko skržiti svoje neproduktivne stroške in omejiti administrativno birokracijo. O tem se je vlada večkrat že izrekla, in

dosegli največ 30 milijonov stopinj vročine, sedaj pa že štirikrat več, kakor je temperatura Sonca v njegovem središču. Pri temperaturi 100 milijonov stopinj Celzija se že vrši fuzija vodikovih atomov, s čemer se ustvarja energija, ki istočasno povzroča dovolj vročine za nadaljevanje procesa fuzije. Ko se bo znanstvenikom posrečilo doseči to temperaturo, bo možno uporabljati to energijo za proizvodnjo električne energije za vse človeške potrebe. Doslej so dosegli fuzijo na našem planetu samo v nekontrolirani obliki vodikove bombe.

DOSLEJ največje množično grozdejevoje marksističnih teroristov v tem desetletju je bil podtaknjen požar v kinodvorani Rex v Abadanu v Perziji, kjer je v požaru zgorelo čez 400 gledalcev, med njimi veliko mater z otroki. Takoj po vojni, konec maja in v juniju 1945 so prekosili v množičnih pokolih sedanje teroriste jugoslovanski komunistični partizani, ko so pomorili v Sloveniji blizu 12.000 slovenskih domobrancev in več sto žena in otrok, poleg desetine tisočev Hrvatov, Srbov in drugih svojih nasprotnikov, ne da bi za ta genocid doslej dali odgovor.

AMERIŠKI PREDSEDNIK CARTER je povabil za 5. septembra v svojo letno rezidenco v Camp David egiptovskega diktatorja Sadata in izraelskega Begina na obnovo mirovnih pogajanj.

izjavila namen skorajšnje ureditve, a doslej je večina ostalo pri namenih.

Kar zadeva recesijo, se prav tako izjavljajo gospodarstveniki, da ima enega velikih vzrokov prav v nizkih plačah, ki jih prejema velika večina delavstva in uradništva. Te plače komaj zadoščajo za prežvljanje, in nikakor ne dovoljujejo druge potrošnje. Važni sektorji industrije tako kopičijo izdelke, ki jih leno tržišče ne more pokupiti. Čeprav so se zaloge v zadnjih mesecih nekoliko zmanjšale, je splošen vtis, da položaj nikakor ni rešen in se težave nenehno ponavljajo.

Glede delavskih plač se zadnje dni poudarja, da je nesmisel, da še vedno ostajajo pod strogim vladnim nadzorom, medtem ko so cene že dolgo tega popolnoma svobodne, kar seveda predstavlja nenehen zastoj kupne moči širokih ljudskih plasti.

Na drugem področju so se pretekli teden znova pojavile politične stranke. Predstavniki glavnih političnih skupin so vladi poslali spomenice, v kateri izvajajo nekatere kritike vladnega dela (zlasti na gospodarskem področju), zahtevajo, da se vrne svoboda bivši predsednici države (o kateri še vedno teče sodni postopek zaradi poneverbe javnih fondov) in nagovarjajo, naj se že izvede vojaško-civilna povezava, ki naj v edinstvi in dialogu „reši“ državo.

Zanimivo je, da take spomenice v javnosti ne vzbujajo nobenega zanimanja. Splošno mnenje je, da naj vendar že enkrat „bodo tiho“, ko so vendar večina njih krivi ali vsaj sokrivi sedanjega stanja. Ta pojav je dvakrat zanimiv, če upoštevamo, da so politiki objavili svojo spomenico prav v času splošnega nezadovoljstva. Kajti prav ta teden je bilo objavljeno zvišanje tarif v transportu in povišanje cene raznim gorivom, zlasti avtonafti, kar bo seveda indirektno zvišalo cene vsem produktom.

Medtem je vsa zadeva plač še vedno meglena (zaradi „fleksibilizacije“) in le upokojencem so zagotovili povišico za 25 odstotkov.

Kar pa se tiče problema s Čilom, je vsa zadeva znova zašla v slepo ulico. Zadnje zasedanje zadevne komisije ni rodilo nobenega uspeha. Še več, ko se je čilska delegacija vrnila v Santiago, je eden izmed funkcionarjev zunanjega ministrstva podal izjavo, ki so globoko prizadele argentinsko vlado in povzročile močno reakcijo. Izjave so bile v smislu, da Argentina zahteva stvari, na katere Čile ne more pristati in da presegajo vsako logiko.

Glede tega se z znova pojavili glasovi, tudi v krogu tukajšnjih oboroženih sil, naj se Čile kar lepo odpove „bioceanizmu“. Čilu da pripada Tihi ocean. Argentini pa Atlantski, v katerem da sosedje nimajo kaj iskati.

zoru tretjega dejanja, je bil bolj v znamenju rokokoja kot elizabetinskega renesančnega realizma. Na splošno pa si je človek pri predstavah Slovenskega gledališča lahko zamišljal oder, ki je bil majhen, bolj domač in bliže publiki. Ponavadi ni bilo zavese, dejanje se je začelo, ko so igralci prišli na oder in končalo, ko so odšli. Scenerije skoraj ni bilo, zadostovala je obleka ali kak drug predmet, ki je določal takšno ali drugačno prizorišče. Ta preprostost je imela svoje prednosti. Gledalca ni raztresalo okolje, dogajanje se je moglo razvijati naglo.

Za tehnično ureditev naše predstave so skrbeli Marko Jerman (scenografija), arh. Jure Vombergar (maske), Janez Jereb (luči), Narte Kinkelj (zvok). Obleke so bile v glavnem primerne. Kot rečeno, vsa tehnika v znamenju originalnega Shakespeara. Dobro, da ni bilo nikakega muzikalnega simfoničnega vmešavanja, kot je včasih navada pri podobnih delih.

Veliki požrtvovalnosti igralcev in ostalega osebja Slovenskega gledališča se moramo zahvaliti, da smo videli to delo, polno iskivosti, poezije in vesellega humorja. Naj omenim, da so stroški za te predstave gotovo nemajhni. Spomin pa se vrača tudi k avtorju, ki je umetnino pisal v najtežjih dneh poletja 1596 — bilo je hladno, deževno, razsajale so epidemije, zapirali so gledališča. Shakespeare sam je doživel najbolj krut udarec usode: v začetku avgusta mu je umrl sin Hamnet, enajst let star, ki je pomenil dramatično vso srečo in veselje.

Fr. P.

OBVESTILA

SOBOTA, 26. avgusta:

V Našem domu v San Justo ob 20 uri Primorski večer.

V Slovenskem domu v San Martinu štajerska večerja, ob 20 uri.

Predavanje prof. dr. M. Komarja v Slovenski hiši ob 16 v priredbi SKAS-a.

VI Kulturni večer SKA: Predstavitel Mauserjevih pesmi (dr. T. Debeljak) in opreme Bare Remec (F. Papez). Slovenska hiša ob 20 uri.

Odbojarska tekma MACABI proti Repr. Zedinjena Slovenija, dekliška sekcija, ob 18, na igrišču ul. Tucumán 3135, Capital.

Pouk srednješolskega tečaja „Ravn. Marka Bajuka“ v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 27. avgusta:

III. obletnica blagoslovitve zavetišča dr. Gregorija Rožmana.

V Slomškovem domu mladinski dan.

Na Pristavi družinska nedelja. G. Lado Lenček: Misijonsko potovanje — skioptične slike. Kosilo ob 12.30 uri.

ČETRTEK, 31. avgusta:

Odbojarska tekma Repr. Zedinjena Slovenija proti Estudiantil Porteo, mlajši moštvi, ob 20.30, na igrišču ul. Alianza 250, Ciudadela. Ob 21.30 starejši moštvi na istem igrišču.

SOBOTA, 2. septembra:

Dan Zveze slov. mater in žena. Ob 19 sv. maša za pokojne matere in žene, po maši pa prireditev v dvorani Slovenske hiše.

V Slovenski hiši ob 19.15 sv. maša, nato sestanek SKAD-a s predavanjem p. dr. Alojzija Kukovica.

DO 31. AVGUSTA IMATE ŠE ČAS

da sporočite v SLOGO, kakšen naj bo vaš oglas v SLOVENSKEM TELEFONSKEM IMENIKU, ali če želite ponoviti prejšnjega.

PODJETNIKI, PROFESIONALCI! Za majhen denar in z malo truda (kličite po tel. 658-6574), bo vaše ali vašega podjetja ime prisotno v tej najbolj razširjeni slovenski publikaciji v svobodi (3000 izvodov).

ZASEBNIKI, ki imate telefon: če so vam v zadnjem času spremenili številko: sporočite nam vašo novo ali spremenjeno številko! (Lahko tudi po tel. 658-6574). Za zasebnike je objava zastonj.

DEKLETA IN FANTJE

ODBOJKARSKA REPREZENTANCE

„ZEDINJENA SLOVENIJA“

Vas vabijo na

FESTIVAL MEDNARODNIH FOLKLORNIH PLESOV

dne 16. septembra ob 19.30 uri v NAŠEM DOMU, San Justo.

NASTOPAJO: ● SLOVENCI ● UKRAJINCI
● HRVATJE ● ŠPANCI
● ČEHI ● SKOTI

S petjem sodelujejo: Anica in Janez Rode, Bernarda, Helena, Veronika in Marko Fink ter Janez in Mirko Vasle.

Po končanem festivalu prosta zabava ob veselih zvokih valčkov in polk z orkestrom „TRIGLAV“. — Posebej lepo vabljeni starši.

Vstopnice bodo v predprodaji pri fantih in dekletih Odbojarske Reprezentance od 26 - 8 - 1978.

Ob vstopu v novo dobo

Ob bližajoči se 25-letnici KREDITNE ZADRUGE SLOGE

Še v domovini bi 25 letnica kakega gospodarskega zavoda bil dogodek. Kaj šele v emigraciji! 25 let delovanja dokazuje, da je naša zadruga rastle iz trdnih postavk. Petindvajset let obstoja — v 30 letih emigracije — pa kaže tudi to, kako kmalu so „žive sile“ v naši skupnosti pričele razmišljati o nujnosti naše gospodarske osamosvojitve. „Socialni dnevi“ Družabne Pravde so priklicali v življenje Gospodarsko zvezo, iz te se je razvila Slovenska hranilnica, katera se je kasneje preimenovala v KREDITNO ZADRUGO SLOGO.

Zadnje mesece je vodstvo SLOGE poleg svojega osnovnega delovanja (sprejemanje denarnih vlog in dajanje posojil) imelo opravka tudi z novimi zamislimi, ki so že čakale ostvartive. Tako je v pripravi nova (že četrta) izdaja „Slovenskega telefonskega imenika“, ki bo izšel konec leta. Imenski in Trgovski del bosta tokrat obsegala okoli 100 strani in bosta tiskana v nakladi 3.000 izvodov. SLOGA bo to nadvse koristno knjižico razdelila med svoje člane — nad 2.000 jih je! — ter raznim posameznikom in organizacijam zlasti v Argentini, pa tudi drugod po svetu.

Pretekli teden je bi v prostorih SLOGE tudi že sestanek z zvezi z informativnim listom, ki ga bo zadruga pričela izdajati. Na sestanek so bili povabljeni zlasti mlajši, ki se za gospodarstvo izrecno zanimajo in ki jim je zadruga ideja pri srcu. Razgovor o listu, ki bo v našem preloženem tisku izpolnil vrzel — mogel se bo povsem posvetiti gospodarskim vprašanjem — je osvetlil marsikako zanimivost iz našega pa tudi argentinskega gospodarstva. Že pred leti je SLOGA od časa do časa izdajala svoj informativni list („Gospodarski vestnik“). Zda

NEDELJA, 3. septembra:

Sestanek z upnikov SLS-SKD v Slovenski hiši ob 11. uri (po sv. maši). Prosimo zanesljivo udeležbo. Poverjeništvu za Argentino.

Sv. maša in komemoracija ob obletnici smrti generala Rupnika in dr. Hacina v Slovenski hiši.

IX. Mladinski dan na slov. Pristavi v Castelarju.

ČETRTEK, 7. septembra:

Na Pristavi običajni mesečni sestanek ženskega krožka. Ga. prof. Ana Marija Hren bo podala kratek pregled zgodovine Slovencev.

SOBOTA, 9. septembra:

Pouk srednješolskega tečaja „Ravn. Marka Bajuka“ v Slovenski hiši ob 15.

NEDELJA, 10. septembra:

Nova maša Andreja Stanovnika v Slovenski vasi v Lanusu ob 9.30 uri.

V Našem domu v San Justo mladinski dan.

SOBOTA, 16. septembra:

Dr. Miha Stariha: Človek iz epruvete — predavanje in razgovor, za dekleta in fante ob 15. leta starosti. Na Pristavi, ob 20. uri.

NEDELJA, 17. septembra:

V Slomškovem domu celodnevno praznovanje obletnice Doma.

SOBOTA, 23. septembra:

Proslava šolskih otrok na čast škofu Antonu Martinu Slomšku ob 16. uri v Slovenski hiši.

Dr. Miha Stariha: Človek iz epruvete — predavanje in razgovor, za starše. Na Pristavi, ob 20. uri.

NEDELJA, 24. septembra:

Dr. A. Kukovica, DJ: Človek iz epruvete — predavanje in razgovor, za mladino in odrasle. Na Pristavi, ob 11. uri (po sv. maši).

SOBOTA, 30. septembra:

Debatni večer: narodno-politično delo v emigraciji. Ob 20. uri v Slomškovem domu. Vabi vse, ki se za ta, posebno v današnji dobi pereč problem zanimajo. Poverjeništvu SLS za Argentino.

NEDELJA, 1. oktobra:

Velika sanmartinska tombola.

Na Pristavi: 15-letnica slovenske službe božje in prva obletnica kronanja podobe Marije Pomagaj. Družinska nedelja. Kosilo.

SOBOTA, 7. oktobra:

Na Pristavi: 25-letnica šole dr. Fr. Prešerna — akademija in spevoigra Pomlad prihaja. Ob 18. uri.

SOBOTA, 28. oktobra:

Manifestacijsko zborovanje ob 60-letnici Narodnega praznika in dneva slovenske zastave v Slovenski hiši.

NEDELJA, 29. oktobra:

Pristavski dan s celodnevnim spredom.

Od vsepovsod

NAJMLAJŠI PLAVALC, ki je do sedaj preplaval 45 kilometrsko ožino La Manche med francoskim Calaisom in britanskim Doverjem, je 13-letni britanski šolar Carl Beninson. Ožino je preplaval v 12 in pol urah.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Učiteljska seja šolskega odbora ZS bo v sredo 30. avgusta ob 20. uri v Slovenski hiši.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 8—8.30 ure na radio Antártida.

za potovanje po Evropi

(preko J. Amerike) išče tovariša zdravnik 25. let.

Informacije: Borut Rebozov.
Entre Ríos 41, 1640 MARTINEZ
Buenos Aires. — T.E. 792-8643

Prof. dr. JUAN JESUS BLASNIK

špecialist za ortopedijo in travmatologijo

Marcelo T. de Alvear 1241, pritličje
Capital Federal
Tel. 393-2413

Ordinira v torek, četrtek in soboto od 17. do 20. Zahtevati določitev ure na privatni telefon 628-4188.

ude. Še bolj nuditi „malemu vlagatelju“ primerne obresti, kakršne nudijo varne naložbe; še bolj pomagati „srednjemu vlagatelju“, da medtem, ko zbira kapital, s katerim bi rad začel na svojo roko, težko prisluzeni denar ne leži doma brez koristi. Predvsem pa brez dolgotrajnih birokratskih postopkov priskočiti potrebnemu v pomoč. Zato bo SLOGA pričela s kampanjo za pridobivanje novih članov, želi pa tudi dvigniti svoj stalni obratni kapital. V ta namen bo razpisala posebne vezane delnice po \$ 100.000.— Ta delnica bo nudila imetniku, med drugim, te ugodnosti: brezplačen vstop na letovišča SLOGA skozi vse leto; zastojniški posvet v zadrugi pokojninski posvetovalnici; brezplačno življenjsko zavarovanje za \$ 300.000.— in olajšavo hitrega in zelo ugodnega posojila do \$ 500.000.—

Kreditna zadruga SLOGA, katere vodstvo si je v letu srebrnega jubileja postavilo za cilj priti do člena 3.000, je tesno povezana z vsem našim življenjem v emigraciji. SLOGA je danes krepka gospodarska ustanova, a njen pomen v naši skupnosti je še drug: je eden simbolov naše podjetnosti in rasti. Poleg osnovnega namena, ki je, pomagati našemu človeku do vedno večje gospodarske trdnosti, izpolnjuje tudi drugega, ki je v pomoči našim kulturnim in dobredelnim ustanovam. Toda morda je pa njen največji pomen v tem, da je dvignila v našo zavest dejstvo, da smo se Slovenci v svetu znali sami postaviti na noge. Gre za dokaz ne samo naše pridnosti (ki so jo zlasti tuji... vedno znali občudovati), ampak tudi naše samostojnosti, gospodarske zrelosti in ustvarjalne moči — kar vse je lahko nam, pa tudi naši mladini v ponos. Če bo delovanje SLOGE ob 25 letnici pomagalo dvigniti zavest moči in ponosa tudi pri drugih organizacijah, ki predstavljajo naše sile, bo njen pomen v naši skupnosti, pa tudi v vsej „Sloveniji v svetu“ še toliko večji.

KZS

V NEDELJO, 17. SEPTEMBRA

v Slomškovem domu

CELODNEVNO SLAVJE
OB OBLETNICI DOMA

Prosimo,

poravnajte naročnino!

V NEDELJO, 27. AVGUSTA,
V SLOVENSKEM ZAVETIŠČU DR.
GREGORIJA ROŽMANA3. obletnica
blagoslovitveOB 11.30 SV. MAŠA, NATO KOSILO-ASADO. KARTE V PREDPRODAJU PRI ODBORNIKI, TUDI
TEL. 653-8234 IN 651-2500.

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL
CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2

T. E. 85-8827

SDO - SFZ Slovenska pristava, Castelar

VABITA V NEDELJO, 3. SEPTEMBRA, NA

IX. MLADINSKI DAN

General Leon Rupnik

OČE SLOVENSKEGA DOMOBRASTVA

Dr. Lovro Hacin
POLICIJSKI INSPEKTOR

OBLETNICO NJUNE MUČENIŠKE SMRTI

bomo proslavili v nedeljo, dop., 3. septembra
v Slovenski hiši (Ramón Falcón 4158)

— sv. maša — molitve
— polaganje venca
— proslava pred spomenikom junakov

Lepo vabimo vse rojake, zlasti mladino

Slovenski protikomunistični borci

12. dan Zveze slov. mater in žena

v soboto, 2. septembra, v Slovenski hiši

19.15 sv. maša za vse slovenske žene in matere

20.00 prireditev v veliki dvorani:

govor ge. Alenke Pozničeve;

"prikaz dela naših modnih ustvarjalok", vodi ga. Nataša Smerusjeva;

med pogostitvijo bomo izžrebale slovensko avbo.

Vse lepo vabimo!

Vstopnice na razpolago pri odbornikah Zveze, cena \$ 1.500.—.

PUERTAS PLEGABLES
Intermódulo

desde \$22.500.- m2
en maderas, vitraux,
laminados plásticos y
telas vinílicas

Fábrica, Ventas
y Envíos Interior:
Rio de Janeiro 677 Cap. Fed.
812-7490 y 2069

Sucursales:
Capital: Av. Juan B. Justo 3976
San Miguel:
Av. León Gallardo 383

INTERMODULO

opozarja posebej

Slovence

na

svoje izdelke

ESLOVENIA LIBRE

Editor y director: Miloš Stare

Redacción y Administración:

Ramón L. Falcón 4158

1407 Buenos Aires,

Argentina

T. E. 69-9503

Uredniški odbor:

Miloš Stare, Pavle Fajdiga,

dr. Tine Debeljak, Slayimir Batagelj

in Tone Mizerit

Correo
Argentino
Central (B)

FRANQUEO PAGADO

Concesión N° 5775

TARIFA REDUCIDA

Concesión N° 5824

Registro Nacional de la Propiedad
Intellectual No. 1.419.886

Naročnina Svob. Slovenije za l. 1978:
za Argentino: \$ 8.500.— (850.000), pri
pošiljanju po pošti \$ 9.500.— (950.000);
ZDA in Kanada pri pošiljanju z avionsko
pošto 25 USA dol.; obmejne države
Argentine 20 USA dol.; Avstralija
31 USA dol.; Evropa 28 USA dol.;
ZDA, Kanada in Evropa za pošiljanje
z navadno pošto 19 dol.

Talleres Gráficos Vilko S.R.L., Estados
Unidos 425, 1101, Buenos Aires, T. E.
33-7213.

KREDITNA ZADRUGA

"SLOGA" z o. z.

BME. MITRE 97

RAMOS MEJIA

T. E. 658 - 6574

URADNE URE:

PONEDELJEK, SREDA IN PETEK

OD 15. DO 19. URE.

SDO RAMOS MEJIA SFZ

vabita na

VIII. mladinski dan

Ob 9 mladinska sv. maša za
raj. Janeza Jakoša

Ob 10 tekmovalje v odbojki.

Ob 18 kulturni program.

Nato prosta zabava ob
zvokih „TRIGLAV“

Nedelja, 27. avgusta

Slomškov dom